

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Радко Златков Радев, д.м., специалност „Патофизиология”

Ръководител УС „Патофизиология“МУ – Варна
„Катедра Физиология и патофизиология”

Относно

Конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент”

в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление

7.1 Медицина, специалност „Патофизиология“

Конкурсът е обявен в Държавен вестник, бр. 36 от 27.04.2018 г.

Уважаеми членове на академичното жури,

Колеги

На основание чл. 4, ал. 2, чл. 25 от Закона за развитие на академичния състав на Република България; чл. 2, ал. 2, чл. 57, ал. 1 и ал. 2 от Правилника за прилагане на същия закон, чл. 92, ал. 1 и ал. 2 от Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Варна, съгласно заповед на Ректора № Р-109-422/ 13.07.2018 г. съм определен за член на Научно жури, а със заповед на Ректора № Р-109-422/ 13.07.2018 г. съм определен за Председател на научното жури, както и да изготвя становище по процедура за провеждане на горепосочения конкурс.

В конкурса участва единствен кандидат главен асистент д-р Камелия Жечкова Братоева, д.м., чиято научна и учебно-преподавателска дейност са обект на настоящото становище.

Рецензирането на материалите, представени за конкурса се основава на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет- Варна.

Професионално развитие на кандидатката

Д-р Камелия Братоева е завършила Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” гр. Варна през 2000г. специалност Медицина. За периода 2000/2003 г. работи като лекар-ординатор в отделение „Вътрешни болести и интензивна медицина” на МБАЛ “Царица Йоанна”- гр. Провадия. След това професионалния й път продължава, както следва: 2003/2007 г. старши експерт доболнична помощ в НЗОК Варна; от юни месец 2007 г. е асистент в МУ Варна, УНС по патофизиология на „Катедра Физиология и патофизиология”; 2016 г. е главен асистент в МУ Варна, УНС по патофизиология, на „Катедра Физиология и патофизиология” и към настоящият момент работи в същата катедра, а от 2008 г. изпълнява и длъжността административен асистент. От м. януари 2016 година преподава в Русенски университет „Ангел Кънчев”, където е назначена като хонорован преподавател. Владее немски и английски езици.

През 2012 г. д-р Братоева е зачислена за докторант на самостоятелна подготовка, а на 18.02.2016 г. защитава публично дисертация на тема „Механизъм на хепатоцитно оцеляване при експериментален модел на неалкохолен мастен черен дроб и прием на антиоксиданти” за придобиване на научно-образователна степен „Доктор” по научната специалност: „патофизиология”. Има придобити 2 медицински специалности: 1) Социална медицина и здравен мениджмънт, 2008г.; 2) Патофизиология, 2012г.

Редовен член е на Българския лекарски съюз, Съюза на учените в България, Българското дружество по физиологични науки и международното научно дружество FEPS.

През годините като асистент в УС по патофизиология д-р Братоева участва в разработването на 3 проекта финансирани от Фонд „Наука” на МУ-Варна: 1) Проучване върху експериментален модел на метаболитен синдром протективния ефект и оценка на противовъзпалителното, антиоксидантно и антихиперлипемично действие на растителни екстракти с високо съдържание на полифеноли като потенциален ресурс за нутрацевтици, (2009- 10 год.); 2) "Изследване на връзката между стеатоза и апоптоза при неалкохолно-чернодробно увреждане- индуцирано от високо -фруктозна диета", (2012- 14 год.); „Изследване на единични нуклеотидни полиморфизми в некодиращи РНК-и при пациенти с колоректален карцином с цел идентифициране на нови диагностични, прогностични и предиктивни биомаркери за българската популация", (текущ-2017 година) и един финансиран от Национална пациентска организация- „Изследване на асоциация на RAS мутационния статус и типа терапия с локализацията на тумора при пациенти с метастазирал колоректален карцином” текущ- 2017 година.

Учебно- преподавателска дейност

Като асистент д-р Камелия Братоева води редовно практически упражнения и провежда колоквиуми, тестови и практически изпити със студентите от специалности медицина, дентална медицина и фармация. Според справка от МУ-Варна се вижда, че през последните 5 години нейната учебна натовареност е средно 303 академични часа- за първите 3 години и 484 часа през последните 2 години (2015-2017 г.).

Като хоноруван преподавател към Факултета по Обществено здраве и здравни грижи” на Русенския университет „Ангел Кънчев” за периода м. януари 2016 г.- м. май 2018 г. тя е разработила лекционни курсове, изнесла лекции и провела изпити общо 418 часа по учебните дисциплини- „патофизиология”, „физиология” и „патология” на студенти от специалностите кинезитерапия и ерготерапия и по „обща патология на човека” на студенти от специалност „социални дейности”.

Д-р Братоева е съавтор на публикуваното през 2014 г. учебно помагало „Сборник с тестови задачи и клинични случаи по патофизиология” с индивидуално участие от 20 страници. Учебното пособие е предназначено за подготовка по патофизиология на студенти от специалностите „Медицина”.

Научно-изследователска дейност.

Научно-изследователската си дейност кандидатката представя с общо 62 научни труда:

1. Монография- 1 брой,
2. Автореферат на дисертационен труд- 1 брой,
3. Пълнотекстови публикации в специализирани научни списания- 28 броя, от които: 3 в международни списания с импакт фактор, 12 в международни списания без импакт фактор с 12 цитирания, от които 5 цитирания в списания с импакт фактор, 13 в списания без импакт фактор,
4. Публикувани резюмета от участия в научни форуми- 32 броя, от които 4 публикувани резюмета в списания с импакт фактор.

Според справка изготвена от библиотеката на МУ- Варна, h-индекса е 2, като до момента са открити 12 цитирания в чуждите база данни (Scopus и Google Scholar). Общият импакт фактор от 3 пълнотекстови публикации и 4 резюмета е 22,463 (справка за импакт фактор, изготвена от библиотеката при Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов”).

Държа да отбележа, че в представените научни трудове д-р Братоева е първи или единствен автор в 35 от тях, а втори автор в 8, което говори, че е водещ автор.

Научни приноси на кандидатката

Научните разработки са ориентирани в 3 направления: 1) Експериментални проучвания при метаболитен синдром и неалкохолна мастна чернодробна болест; 2) Изследване на патогенетични механизми при системен лупус еритематозес и неговата остра клинична измяна - лупусен нефрит; 3) Биомаркери на клетъчна смърт, ангиогенеза при солидни тумори и прояви на дистрес при онкологично болни пациенти.

Основната част от представените резултати, изводи и приноси са представени в публикациите свързани с първото направление- 14 броя пълнотекстови публикации, монографията и автореферата на дисертационния труд. Авторката разглежда и проучва изключително актуални теми, в синхрон със световните тенденции свързани с нарастващата честота от затлъстяване, захарен диабет тип 2, хипертония и дислипидемия, които формират основните компоненти на метаболитния синдром и неалкохолната мастна чернодробна болест като част от синдрома. В своята работа авторката разработва и успешно използва експериментален модел на метаболитен синдром с фруктозна диета. Изследвала е ефектите на растителни екстракти от български билки и влиянието на S-аденозилметионин и Алопуринол върху основни маркери на оксидативен стрес, възпаление, чернодробна дисфункция и клетъчна смърт в стеатозния черен дроб.

Д-р Братоева за първи път установява благоприятния ефект на S-аденозилметионин и Алопуринол върху цитопротекцията на хепатоцитите в условията на фруктозо-индуцирано метаболитно разстройство, изследвайки три основни форми на клетъчна смърт- апоптоза, некроза и автофагия, както и количеството и състава на свободните мастни киселини в черен дроб. За първи път е установено, че серумните нивата на СК-18 (цитокератин 18) съответстват на хистологичните и биохимични промени в черния дроб на експерименталните животни, което го определя като подходящ биомаркер за неинвазивна оценка на степента на чернодробните увреждания, тяхната прогресия и ефекта от прилагането на терапии при неалкохолна мастна чернодробна болест в експериментални и клинични условия

От анализа на представените научни трудове си личи, че д-р Братоева е усвоила и прилага съвременни методики от имунологични, хистологични, хистохимични, имунохистохимични, хроматографски, биохимични и клинично-лабораторни изследвания. Резултатите са представени на 28 научни форума под формата на доклади и постерни презентации, повече от които в чужбина.

Научната и практическа работа е изключително лично дело на кандидатката, като е работила в сътрудничество с колегите от катедрата по „Биохимия и молекулярна медицина и нутригеномика“, Лабораторията по нутригеномика, функционални храни и нутрицевтици, Катедрата по „Химия“ и Катедрата по „Обща и клинична патология“ на МУ- Варна, Лабораторията по молекулярна таксономия и екология на морските организми /Институт по океанология- БАН/ и Катедрата по пропедевтика на вътрешни болести, МУ-Варна.

Представената монография (2018 г.) представлява съвременно, комплексно и задълбочено изследване на общите патофизиологични механизми и етиологични фактори свързващи двете социално-значими заболявания: метаболитен синдром и неалкохолна мастна чернодробна болест. Отделено е специално внимание на молекулярните патогенетични механизми, свързващи неалкохолната мастна чернодробна болест с други заболявания- сърдечно-съдови, бъбречни и деменции, привеждайки примери на съвременни научни проучвания (анализирани са 377 литературни източника), включително и резултати, към които има собствен научен принос.

Важно е да се отбележи, че д-р Братоева обучава и провежда някои от научните си разработки съвместно с група студенти по медицина, чиито резултати са представени на международни форуми и 1 пълнотекстова публикация в индексирано списание.

В изследванията по другите научни направления проведени с участието на д-р Камелия Братоева приемам като съществени и значими представените приноси с практическо значение,

както следва: 1) установени са антитела срещу глобуларния фрагмент на C1q (анти-gC1q антитела) при пациенти с лупусна нефропатия и доказване на ролята им като потенциален серумен биомаркер за активността и тежестта на заболяването; 2) за първи път са получени данни за генотипното разпределение и алелните честоти за пет единични нуклеотидни полиморфизма в гените за C1q в здрави доброволци и в пациенти с лупусен нефрит от България, което има съществена роля за ранната диагностика и прогноза на заболяването; 3) установена е потенциалната роля на Beclin-1 (активатор на автофагията) като предиктивен маркер в отговор на лечение с 5-FU базираната първа линия химиотерапия; 4) установена е зависимост между стойностите на Neuropilin-1 и преживяемостта без прогресия при български пациенти с метастатичен дебелочревен карцином, лекувани с първа линия системна химиотерапия в комбинация с bevacizumab; 5) за първи път в България е проведен скрининг за дистрес при онкоболни с не- и с метастатична болест, който дават възможност да се улесни идентифицирането на пациентите и да се определят подходящи условия за бъдещи интервенции, имайки предвид, че високите нива на дистрес повишават страданието, влошават качеството на живот и лечение на онкологично болните пациенти.

Заклучение

Д-р Камелия Братоева има достатъчно преподавателски стаж и опит, много добра теоретична подготовка, практически умения и патофизиологичен подход в разработването на научни тематика.

Научните публикации, педагогическия опит и учебната натовареност напълно отговарят на критериите за заемане на академичната длъжност „Доцент”

Въз основа на гореизложеното с вътрешна убеденост препоръчвам на членовете на Научното жури да гласуват с положителен вот за избирането на д-р Камелия Женкова Братоева на академичната длъжност „Доцент”, за нуждите на Катедра „Физиология и патофизиология”, УС по патофизиология на МУ-Варна.

06.08.2018 г.

Председател на научното жури:.....

/доц. Д-р Радко Радев, д.м./

